ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CHRISTINE STIX-HACKL

της 26ης Σεπτεμβρίου 2002 [1]

Περιεχόμενα

I — Εισαγωγή I-10690

II — Αιτήματα και λόγοι αναιρέσεως I-10690

III — Εξέταση της υποθέσεως I-10693

A — Επί των λόγων αναιρέσεως με τους οποίους προβάλλεται η έλλειψη τυπικής νομιμότητας της αποφάσεως της Επιτροπής I-10693

1. Επί της παραβιάσεως των δικαιωμάτων άμυνας από την Επιτροπή και της δυνατότητας θεραπείας της (τέταρτος λόγος αναιρέσεως) I-10693

2. Επί της αποφάσεως της Επιτροπής I-10694

α) Επί του ζητήματος της απαρτίας κατά τη λήψη της αποφάσεως από την Επιτροπή (δεύτερος λόγος αναιρέσεως) I-10694

β) Επί του ζητήματος της νομότυπης κυρώσεως της αποφάσεως που έλαβε η Επιτροπή (τρίτος λόγος αναιρέσεως) I-10696

B — Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι εσφαλμένως το Πρωτοδικείο δέχθηκε την ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής (πέμπτος λόγος αναιρέσεως) I-10697

Γ — Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι κακώς η απόφαση της Επιτροπής στρεφόταν κατά της αναιρεσείουσας (πρώτος λόγος αναιρέσεως) I-10699

1. Επί του ζητήματος της εννοίας της «επιχειρήσεως» στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ I-10702

2. Επί του ζητήματος του αποδέκτη της ανακοινώσεως των αιτιάσεων I-10703

3. Επί του ζητήματος της δυνατότητας θεραπείας μιας τυπικής πλημμέλειας μέσω της ίδιας της συμπεριφοράς της αναιρεσείουσας I-10706

IV — Δικαστικά έξοδα I-10708

V — Πρόταση I-10708

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

I — Εισαγωγή

1. Η παρούσα υπόθεση αφορά τον έλεγχο της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο πενταμελές τμήμα) της 11ης Μαρτίου 1999 που εκδόθηκε επί της υποθέσεως ARBED κατά Επιτροπής [2] (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση).

2. Όσον αφορά την προϊστορία των σχέσεων μεταξύ του βιομηχανικού κλάδου της χαλυβουργίας και της Επιτροπής κατά τα έτη 1970-1990, ιδίως όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τη μεγάλη κρίση και την απόφαση 2448/88/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 1988, που καθιερώνει σύστημα επιτήρησης για ορισμένα προϊόντα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα [3], παραπέμπω στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Το σύστημα επιτηρήσεως που καθιέρωσε η απόφαση 2448/88 έληξε στις 30 Ιουνίου 1990 και αντικαταστάθηκε από ένα καθεστώς ατομικής και εθελοντικής πληροφορήσεως [4].

3. Στις 16 Φεβρουαρίου 1994 η Επιτροπή εξέδωσε κατά δεκαεπτά ευρωπαϊκών χαλυβουργικών επιχειρήσεων και κατά μιας επαγγελματικής ενώσεώς τους την απόφαση 94/215/ΕΚΑΧ σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφήρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα [5] (στο εξής: απόφαση). Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι αποδέκτες της αποφάσεως είχαν παραβεί το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα διά της δημιουργίας ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο αντέβαινε στους κανόνες του ανταγωνισμού, και προβαίνοντας στον καθορισμό τιμών και στην κατανομή των αγορών. Η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο σε δεκατέσσερις από τις ανωτέρω εταιρίες. Στην περίπτωση της ARBED SA (στο εξής: αναιρεσείουσα) η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο ύψους 11 200 000 ECU.

4. Πολλές θυγόμενες εταιρίες, μεταξύ των οποίων και η αναιρεσείουσα, καθώς και η επαγγελματική ένωση, άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά της αποφάσεως αυτής. Κατ' αποτέλεσμα, το Πρωτοδικείο μείωσε το πρόστιμο στα 10 000 000 ευρώ και απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά.

5. Στις 11 Μαΐου 1999, η αναιρεσείουσα κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής.

II — Αιτήματα και λόγοι αναιρέσεως

6. Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου και:

— σε περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη για την έκδοση αποφάσεως, να ακυρώ-

2 — Τ-137/94, Συλλογή 1999, σ. II-303.

3 — ΕΕ L 212, σ. 1.

4 — Πρβλ. σκέψη 33 της αποφάσεως της 11ης Μαρτίου 1999, Τ-141/94, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-347).

5 — ΕΕ L 116, σ. 1.

σει την απόφαση της Επιτροπής και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και των δύο βαθμών δικαιοδοσίας,

ή

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως,

2) να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

7. Η αναιρεσείουσα προβάλλει με το δικόγραφο της αιτήσεώς της αναιρέσεως τους ακόλουθους *λόγους αναιρέσεως*:

Πρώτος λόγος αναιρέσεως

«Αυτός ο λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει περισσότερα σκέλη και στηρίζεται στο γεγονός ότι το Πρωτοδικείο αρνήθηκε να δεχθεί ότι κακώς η απόφαση της Επιτροπής απευθυνόταν στην ARBED αντί της TradeARBED και ότι κακώς της επιβλήθηκε το πρόστιμο.»

Δεύτερος λόγος αναιρέσεως

«Αυτός ο λόγος αναιρέσεως στηρίζεται στην αιτιολογία την οποία παρέθεσε στο Πρωτοδικείο όσον αφορά την ύπαρξη της απαιτουμένης απαρτίας για τη λήψη αποφάσεως από την Επιτροπή.»

Τρίτος λόγος αναιρέσεως

«Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται στο γεγονός ότι το Πρωτοδικείο, δεχόμενο ότι η κύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής ήταν νομότυπη, προσέβαλε το δικαίωμα της ARBED περί τηρήσεως ουσιώδους τύπου.»

Τέταρτος λόγος αναιρέσεως

«Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται στον τρόπο με τον οποίο το Πρωτοδικείο χρησιμοποίησε τα στοιχεία τα οποία προέκυψαν από τα ληφθέντα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.»

Πέμπτος λόγος αναιρέσεως

«Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται στο γεγονός ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.»

Σύνοψη των λόγων αναιρέσεως και των σκελών τους κατά θεματική ενότητα

8. Από τις αναπτύξεις των επιμέρους λόγων αναιρέσεως και των σκελών τους προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα προβάλλει την ύπαρξη διαφόρων παραβιάσεων της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, αν συνοψιστούν θεματικώς οι λόγοι αναιρέσεως που προβάλλει, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση του Πρωτοδικείου αντιβαίνει στο κοινοτικό δίκαιο δεδομένου ότι

— εσφαλμένως δέχθηκε την *τυπική νομιμότητα* της αποφάσεως της Επιτροπής, μολονότι

κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία παραβιάσθηκαν τα διαδικαστικά της δικαιώματα (*τέταρτος* λόγος αναιρέσεως) και

η απόφαση δεν εκδόθηκε νομοτύπως (*δεύτερος* και *τρίτος* λόγος αναιρέσεως),

— εσφαλμένως δέχθηκε την *ουσιαστική νομιμότητα* της αποφάσεως της Επιτροπής, μολονότι

οι επιληψιμες σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής συμπεριφορές δεν μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις επί της «κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού» κατά την έννοια του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (*πέμπτος* λόγος αναιρέσεως) και

η έκδοση της αποφάσεως της Επιτροπής έναντι της αναιρεσείουσας ήταν παράνομη (*πρώτος* λόγος αναιρέσεως).

9. Η εξέταση των λόγων αναιρέσεως που ακολουθεί βασίζεται στην ανωτέρω σύνοψη. Οι λόγοι αναιρέσεως, τα σκέλη στα οποία είναι διαρθρωμένοι και τα επιχειρήματα που προβάλλει η αναιρεσείουσα καθώς και η επιχειρηματολογία της Επιτροπής θα εκτεθούν κατά τη σειρά των επιμέρους αυτών σημείων.

10. Οι λόγοι αναιρέσεως που προβάλλονται στην παρούσα διαδικασία αντιστοιχούν εν μέρει, από άποψη περιεχομένου, με τους λόγους αναιρέσεως ή με σκέλη των λόγων αναιρέσεως που προβλήθηκαν στην υπόθεση C-194/99 P (Thyssen Stahl AG κατά Επιτροπής) [6]. Θα αναπτύξω σήμερα τις προτάσεις μου και επί της ανωτέρω υποθέσεως. Όπου υπάρχει θεματική αντιστοιχία των επιχειρημάτων, θα παραπέμπω με τις παρούσες προτάσεις μου στις εκτιμήσεις που προέβην με τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως C-194/99 P.

6 — Απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2003, Συλλογή 2003, σ. I-10821.

III — Εξέταση της υποθέσεως

Α — *Επί των λόγων αναιρέσεως με τους οποίους προβάλλεται η έλλειψη τυπικής νομιμότητας της αποφάσεως της Επιτροπής*

1. Επί της παραβιάσεως των δικαιωμάτων άμυνας από την Επιτροπή και της δυνατότητας θεραπείας της (*τέταρτος* λόγος αναιρέσεως)

Επιχειρήματα των διαδίκων

11. Η *αναιρεσείουσα* υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο έπρεπε, ακολουθώντας τη νομολογία του Δικαστηρίου [7], να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής λόγω παραβιάσεως των δικαιωμάτων άμυνας, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα δεν είχε πρόσβαση, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, σε μία σειρά εγγράφων τα οποία είχαν ιδιαίτερα μεγάλη σημασία για την εκτίμηση της συμπεριφοράς της ΓΔ ΙΙΙ.

12. Το Δικαστήριο διαπίστωσε στη σκέψη 78 της αποφάσεως επί της υποθέσεως ICI κατά Επιτροπής [8] ότι η παράλειψη διαβιβάσεως πληροφοριακών στοιχείων συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, εφόσον τα πληροφοριακά στοιχεία «μπορούσαν να επηρεάσουν την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της αποφάσεως εις βάρος της προσφεύγουσας». Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε εμμέσως πλην σαφώς ότι αυτό συνέβαινε εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, στις σκέψεις 629 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο διαπίστωσε βάσει της καταθέσεως του Kutscher ότι η συμπεριφορά της ΓΔ ΙΙΙ στο πλαίσιο του συστήματος επιτηρήσεως από τα μέσα του 1988 έως τα τέλη του 1999 δημιούργησε «κάποια ασάφεια ως προς το περιεχόμενο της εννοίας της "κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού" κατά την έννοια της Συνθήκης ΕΚΑΧ».

13. Η αναιρεσείουσα έλαβε γνώση των εγγράφων αυτών κατά το τελικό στάδιο της δικαστικής διαδικασίας μετά την έκδοση από το Πρωτοδικείο διατάξεων για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα νομολογία, δεν μπορεί πλέον να θεραπευθεί κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία η τυχόν προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας η οποία σημειώθηκε στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

14. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι η αναιρεσείουσα δεν λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι τα έγγραφα τα οποία επικαλείται είναι εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής και ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου [9], δεν επιτρέπεται η γνωστοποίηση των εγγράφων αυτών στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Η νομολογία την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα αφορά αντιθέτως έγγραφα τα οποία προέρχονται από επιχειρήσεις πλην αυτών για τις οποίες διενεργείται έρευνα.

7 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1993, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-1307).

8 — Απόφαση της 29ης Ιουνίου 1995, T-36/91 (Συλλογή 1995, σ. II-1847, σκέψη 108).

9 — Απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. II-1711, σκέψη 54).

15. Η Επιτροπή παρατηρεί, παραπέμποντας ταυτόχρονα στη διάταξη του Πρωτοδικείου NMH Stahlwerke κ.λπ. κατά Επιτροπής[10], όπου συνοψίζεται η επιχειρηματολογία των αιτουσών στο πλαίσιο των ανωτέρω υποθέσεων, ότι η ίδια η αναιρεσείουσα παραδέχθηκε ότι κατά τη διοικητική διαδικασία ισχύει ως προς τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής η αρχή του απορρήτου.

Εκτίμηση

16. Δεδομένου ότι οι ανωτέρω αιτιάσεις συμπίπτουν κατ' ουσίαν με την επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας Thyssen Stahl AG στην υπόθεση C-194/99 P, παραπέμπω στα σημεία 40 επ. των προτάσεών μου που θα αναγνώσω σήμερα επί της ανωτέρω υποθέσεως, όπου εξηγώ τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι ο *τέταρτος* λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως *αβάσιμος*. Οι λόγοι αυτοί ισχύουν και εν προκειμένω.

17. Συμπληρωματικώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι και η επίκληση, μεταξύ άλλων, των σκέψεων 632 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ουδόλως μεταβάλλει την ανωτέρω εκτίμησή μου. Ως προς την έννοια της εκφράσεως «κάποια ασάφεια» που χρησιμοποιείται στην προπαρατεθείσα σκέψη παραπέμπω στα σημεία 173 επ. των προτάσεών μου επί της υποθέσεως C-194/99 P. Οι αναπτύξεις μου αυτές ισχύουν και εν προκειμένω.

10 — Διάταξη της 19ης Ιουνίου 1996, T-134/94, T-136/94 έως T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 και T-157/94 (Συλλογή 1996, σ. II-537, σκέψεις 53 και 54).

18. Το ζήτημα το οποίο θέτει η αναιρεσείουσα σχετικά με το κατά πόσον το κοινοτικό δίκαιο επιτρέπει τη θεραπεία τυχόν διαδικαστικής πλημμέλειας της Επιτροπής κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία δεν χρήζει περαιτέρω αναλύσεως[11], διότι —όπως έδειξα— δεν υπήρξε διαδικαστική πλημμέλεια εκ μέρους της Επιτροπής.

19. Επομένως, ο *τέταρτος* λόγος αναιρέσεως με τον οποίον προβάλλεται η παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία πρέπει να απορριφθεί ως *αβάσιμος*.

2. Επί της αποφάσεως της Επιτροπής

α) Επί του ζητήματος της απαρτίας κατά τη λήψη της αποφάσεως από την Επιτροπή (*δεύτερος* λόγος αναιρέσεως)

Επιχειρήματα των διαδίκων

20. Η *αναιρεσείουσα* βάλλει κατά των σκέψεων 122 επ. της αναιρεσιβαλλομένης απο-

11 — Το Δικαστήριο αποφάνθηκε εν τω μεταξύ σχετικά με το δικαίωμα γνώσεως του περιεχομένου εγγράφου ότι «η σημειωθείσα προσβολή δεν θεραπεύεται απλώς και μόνο με το να καταστεί η πρόσβαση δυνατή [...] κατά τη δικαστική διαδικασία [...]». Απόφαση της 8ης Ιουλίου 1999, C-51/92 P, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-4235, σκέψη 78).

φάσεως. Υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε κατά τρόπο προδήλως αντιφατικό τα πρακτικά της συνεδριάσεως της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 1994, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση, όσον αφορά το αν υπήρχε η απαιτούμενη απαρτία κατά τη λήψη της αποφάσεως.

21. Συγκεκριμένα, κατά την άποψη της αναιρεσείουσας ουδείς λόγος συντρέχει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στον κατάλογο των παρόντων μελών της Επιτροπής που παρατίθεται στη σελίδα 2 των πρακτικών σε σχέση με τον κατάλογο παρόντων της σελίδας 40. Ωστόσο, στον τελευταίο αυτόν κατάλογο αναφερόταν, όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «εν απουσία των μελών της Επιτροπής μετέχουν στη συνεδρίαση [ορισμένα μέλη των γραφείων των Επιτρόπων]».

22. Επικαλούμενη τη νομολογία του Δικαστηρίου [12], η αναιρεσείουσα εξαίρει τη σημασία της τηρήσεως της αρχής της συλλογικότητας η οποία απαιτεί όπως «διασφαλίζεται» η τήρησή της.

23. Η *Επιτροπή* προβάλλει καταρχάς ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά και την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα ενώπιόν του προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία.

12 — Απόφαση της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-2555).

24. Στην περίπτωση που το Δικαστήριο θεωρήσει ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι θα πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο ορθώς έλαβε υπόψη του τον κατάλογο της σελίδας 2 των πρακτικών της συνεδριάσεως, σκοπός του οποίου ήταν η ακριβέστερη καταγραφή των παρόντων και απόντων μελών της Επιτροπής στην εν λόγω συνεδρίαση. Η αμφισβήτηση της ορθότητας του καταλόγου αυτού βάσει ενός άλλου αποσπάσματος των πρακτικών, το οποίο δεν εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό, θα κατέληγε στο να προσδοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στα συναγόμενα εμμέσως από ένα έγγραφο συμπεράσματα, του οποίου το περιεχόμενο είναι άσχετο με το υπό εξέταση ζήτημα, έναντι ενός αποδεικτικού στοιχείου το οποίο αφορά άμεσα το ζήτημα αυτό. Τούτο θα αντέβαινε στην αρχή του τεκμηρίου νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων.

25. Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι η αναιρεσείουσα ερμηνεύει εσφαλμένως τη σελίδα 40 των πρακτικών. Όπως εξέθεσε το Πρωτοδικείο, η παρουσία του διευθυντή του γραφείου των επιτρόπων στη συνεδρίαση της Επιτροπής δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι οι επίτροποι ήσαν απόντες καθ' όλη τη διάρκεια της συνεδριάσεως.

Εκτίμηση

26. Δεδομένου ότι οι ανωτέρω αιτιάσεις αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα Thyssen Stahl AG στην υπόθεση C-194/99 P, παραπέμπω στα σημεία 52 επ. των προτάσεών μου, τις οποίες θα αναπτύξω σήμερα επί της

ανωτέρω υποθέσεως, όπου εξηγώ τους λόγους για τους οποίους ο *δεύτερος* λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως *απαράδεκτος*. Οι λόγοι αυτοί ισχύουν αντιστοίχως.

27. Επομένως, ο *δεύτερος* λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι κακώς δεν ελήφθη υπόψη η έλλειψη απαρτίας κατά τη λήψη της αποφάσεως από την Επιτροπή, πρέπει να απορριφθεί ως *απαράδεκτος*.

β) Επί του ζητήματος της νομότυπης κυρώσεως της αποφάσεως που έλαβε η Επιτροπή (*τρίτος* λόγος αναιρέσεως)

Επιχειρήματα των διαδίκων

28. Η *αναιρεσείουσα* βάλλει κατά των σκέψεων 143 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με τις οποίες εσφαλμένως το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι η κύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής ήταν νομότυπη, ήτοι σύμφωνη με το άρθρο 12, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 1993.

29. Αυτό θα συνέβαινε μόνο στην περίπτωση κατά την οποία το κείμενο της αποφάσεως ήταν αρρήκτως συνδεδεμένο με τα πρακτικά, τα δε πρακτικά έφεραν την υπογραφή του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής, πράγμα το οποίο δεν αποδείχθηκε.

30. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο εσφαλμένως υπέλαβε στη σκέψη 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι είναι δυνατή η συναγωγή τεκμηρίου σχετικά με τη συμμόρφωση με αυτή την κρίσιμη διάταξη που προβλέπει την τήρηση ορισμένου τύπου.

31. Ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου πρέπει να αναιρεθεί. Δεδομένου ότι η υπόθεση είναι ώριμη για την έκδοση αποφάσεως, θα πρέπει να υποχρεωθεί η Επιτροπή να προσκομίσει οριστικώς πλέον τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το ότι η ληφθείσα κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 1994 απόφαση «προσαρτήθηκε» πράγματι στα αρχικά πρακτικά της συνεδριάσεως αυτής.

32. Η *Επιτροπή* επικαλείται τις αναπτύξεις του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 141 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά την άποψή της, ορθώς το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη του το τεκμήριο νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων και το γεγονός ότι στον εσωτερικό κανονισμό της Επιτροπής δεν οριζόταν ο τρόπος με τον οποίον θα έπρεπε να προσαρτώνται τα έγγραφα, ορθώς δε διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε ότι τα έγγραφα δεν είχαν προσαρτηθεί.

33. Τέλος, το Πρωτοδικείο παρατήρησε ότι η αναιρεσείουσα δεν εντόπισε καμία ουσιαστική διαφορά μεταξύ του κοινοποιηθέντος

κειμένου της αποφάσεως και του κειμένου της αποφάσεως το οποίο προσαρτήθηκε στα πρακτικά.

Εκτίμηση

34. Δεδομένου ότι οι ανωτέρω αιτιάσεις αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα Thyssen Stahl AG στην υπόθεση C-194/99 P, παραπέμπω στα σημεία 68 επ. των προτάσεών μου, τις οποίες θα αναπτύξω σήμερα επί της ανωτέρω υποθέσεως, όπου εξηγώ τους λόγους για τους οποίους ο *τρίτος* λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Οι λόγοι αυτοί ισχύουν και εν προκειμένω.

35. Επομένως, ο *τρίτος* λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι κακώς δεν ελήφθη υπόψη η μη νομότυπη κύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, πρέπει να απορριφθεί ως *απαράδεκτος*.

Β — *Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι εσφαλμένως το Πρωτοδικείο δέχθηκε την ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής (πέμπτος λόγος αναιρέσεως)*

Επιχειρήματα των διαδίκων

36. Η *αναιρεσείουσα* βάλλει κατά των σκέψεων 295 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Φρονεί ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε στις σκέψεις 297 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, ιδίως την έννοια της «κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού», αγνοώντας τη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων [13] και χωρίς να λάβει υπόψη του τη θέση της διατάξεως αυτής στη Συνθήκη ΕΚΑΧ και τους λοιπούς σκοπούς που επιδιώκει η Συνθήκη ΕΚΑΧ. Ωστόσο, το περιεχόμενο του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως της συνολικής οικονομικής καταστάσεως και της ακολουθούμενης από την Επιτροπή πολιτικής.

37. Μόνο βάσει μιας ερμηνείας του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ η οποία θα ελάμβανε υπόψη ολόκληρη της Συνθήκη ΕΚΑΧ θα ήταν δυνατόν να διευκρινιστεί ο τρόπος ενέργειας της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, ως προς τη σημασία της συμπεριφοράς της Επιτροπής το Πρωτοδικείο διαπίστωσε με τις σκέψεις 551 και 631 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παραθέτοντας την κατάθεση του Kutscher, υπαλλήλου της Επιτροπής, ότι και η ίδια η Επιτροπή θεώρησε ότι οι συναντήσεις των επιχειρήσεων, στο πλαίσιο των οποίων αντηλλάγησαν στοιχεία σχετικά με το επίπεδο τιμών και τα ατομικά σχέδιά τους, συνιστούν συμπεριφορές οι οποίες δεν αντιβαίνουν στο άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ και τις οποίες η Επιτροπή ανέχθηκε τουλάχιστον σιωπηρώς.

38. Εντούτοις, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε στη σκέψη 632 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι «δεν χρειάζεται να διευ-

13 — Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1962, 13/60, Geilling κ.λπ. κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 701), και του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1997, T-239/94, EISA κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-1839).

κρινιστεί η έκταση κατά την οποία οι επιχειρήσεις επιτρεπόταν να προβούν στην ανταλλαγή ατομικών στοιχείων χωρίς να παραβούν το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης προκειμένου να προετοιμάσουν τις συναντήσεις τους με την Επιτροπή». Επομένως, το Πρωτοδικείο αρνήθηκε να ερμηνεύσει το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ υπό το φως μιας συνολικής εκτιμήσεως της Συνθήκης ΕΚΑΧ, μολονότι —όπως προκύπτει από τις σκέψεις 272 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως— η αναιρεσείουσα προέβαλε την επιχειρηματολογία αυτή στο πλαίσιο της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

39. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει, παραπέμποντας στις σκέψεις 293 επ. και ειδικότερα στις σκέψεις 297 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Πρωτοδικείο ορθώς αποφάνθηκε ότι το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, έστω και στο πλαίσιο της συνθήκης αυτής, δεν μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπονται συμπεριφορές οι οποίες είναι ασυμβίβαστες με τον σκοπό και το γράμμα της διατάξεως αυτής.

40. Το Πρωτοδικείο εξέτασε εξαντλητικά τη συμπεριφορά της Επιτροπής κατά το χρονικό διάστημα που έλαβαν χώρα οι ερευνόμενες πράξεις και φρονεί ότι η Επιτροπή ουδέποτε υποστήριξε τις περιοριστικές πρακτικές των διαφόρων επιχειρήσεων και ότι, έστω και αν αποδεικνυόταν ότι η Επιτροπή επέδειξε ανοχή, αυτό δεν θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την απαλλαγή της αναιρεσείουσας από την ευθύνη της. Το Πρωτοδικείο όμως έλαβε υπόψη του τη συμπεριφορά της Επιτροπής προκειμένου να μειώσει το ύψος του προστίμου με την αιτιολογία ότι λόγω της συμπεριφοράς αυτής δημιουργήθηκε μια κάποια ασάφεια όσον αφορά την έννοια της «κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού».

41. Κατά την Επιτροπή, η σκέψη 632 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπως παρατίθεται από την αναιρεσείουσα, συντέμνεται και αποσπάται από τα συμφραζόμενά της. Από την πλήρη ανάγνωση της σκέψεως αυτής προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε ως άσχετο το θέμα που έθεσε η αναιρεσείουσα, δεδομένου ότι αφορούσε πράξεις τις οποίες το Πρωτοδικείο δεν μπορούσε να ελέγξει («το ζήτημα αυτό [δεν ήταν] αντικείμενο των συνεδριάσεων για τις δοκούς [...]»).

Εκτίμηση

42. Δεδομένου ότι οι ανωτέρω αιτιάσεις αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα Thyssen Stahl AG στην υπόθεση C-194/99 P, παραπέμπω στα σημεία 135 επ. των προτάσεών μου, τις οποίες θα αναπτύξω σήμερα επί της ανωτέρω υποθέσεως, όπου εξηγώ τους λόγους για τους οποίους ο *πέμπτος* λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως *απαράδεκτος*. Οι λόγοι αυτοί ισχύουν και εν προκειμένω.

43. Όσον αφορά τη σκέψη 632 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επιβάλλεται η συμπληρωματική διαπίστωση ότι δεν ευσταθεί η αιτίαση ότι το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε τα επιχειρήματα της τότε προσφεύγουσας.

Το Πρωτοδικείο εξέτασε τα επιχειρήματά της στις σκέψεις 293 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Το επικρινόμενο από την αναιρεσείουσα χωρίο αφορά ένα τελείως διαφορετικό ζήτημα, ήτοι την εξέταση του ύψους του προστίμου βάσει μιας συγκρίσεως των οικονομικών συνεπειών τις οποίες προκάλεσαν οι παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού με την οικονομική κατάσταση η οποία θα υπήρχε ενδεχομένως αν δεν είχαν σημειωθεί οι επικρινόμενες συμπεριφορές. Απλώς στο πλαίσιο του εξεταζομένου στη σκέψη 632 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ζητήματος —και τούτο όχι κατά τρόπο γενικό— το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν χρειάζεται να εξεταστεί ποιες ακόμη συμπεριφορές κάλυπτε το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

44. Επομένως, και ως προς το σημείο αυτό ο *πέμπτος* λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως *αβάσιμος*.

45. Κατά συνέπεια, ο *πέμπτος* λόγος αναιρέσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι εσφαλμένως έγινε δεκτή η ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής, πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως *αβάσιμος*.

Γ — *Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι κακώς η απόφαση της Επιτροπής στρεφόταν κατά της αναιρεσείουσας (πρώτος λόγος αναιρέσεως)*

Επιχειρήματα των διαδίκων

46. Η *αναιρεσείουσα* φρονεί ότι το Πρωτοδικείο κακώς δεν διαπίστωσε ότι η απόφαση της Επιτροπής ήταν άκυρη. Ωστόσο, το Πρωτοδικείο έπρεπε να προβεί στη διαπίστωση αυτή. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή απηύθυνε την ανακοίνωση των αιτιάσεων στην TradeARBED και όχι στην αναιρεσείουσα. Ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα δεν μετέσχε στη διαδικασία, εντούτοις η απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε εις βάρος της και μόνον. Αναλυτικότερα, η αναιρεσείουσα προβάλλει τα εξής:

47. Η αναιρεσείουσα βάλλει *πρώτον* κατά των σκέψεων 92 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Φρονεί ότι το Πρωτοδικείο προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας: συγκεκριμένα, οι αιτιολογίες τις οποίες παραθέτει το Πρωτοδικείο στις επικρινόμενες σκέψεις του σχετικά με την έκδοση της αποφάσεως εις βάρος της αναιρεσείουσας διαφέρουν από αυτές τις οποίες παραθέτει η Επιτροπή στην ανακοίνωση αιτιάσεων προς την TradeARBED. Ως εκ τούτου, ούτε η TradeARBED ούτε η ίδια η αναιρεσείουσα μπορούσαν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους άμυνας: συγκεκριμένα, η TradeARBED δεν μπορούσε να λάβει θέση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας επί μιας αιτιολογίας η οποία δεν περιλαμβανόταν υπό τη μορφή αυτή στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η δε αναιρεσείουσα δεν μπορούσε να λάβει θέση επί της αιτιολογίας του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι η αιτιολογία αυτή δεν περιλαμβάνεται με τη μορφή αυτή στην απόφαση της Επιτροπής.

48. Η *Επιτροπή* φρονεί ότι το ζήτημα σχετικά με το ότι η αναιρεσείουσα δεν ενημερώθηκε επισήμως και ρητώς ότι η Επιτροπή είχε την πρόθεση να της επιρρίψει την ευθύνη για τη συμπεριφορά της TradeARBED συζητήθηκε εκτενώς κατά την ενώπιον του

Πρωτοδικείου διαδικασία και, ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα είχε τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αυτό. Επικαλούμενη τη νομολογία του Δικαστηρίου [14], η Επιτροπή προβάλλει ότι το Πρωτοδικείο μπορούσε και αυτεπαγγέλτως να προβεί στην εκτίμηση του ζητήματος αυτού.

49. Η *αναιρεσείουσα* επικρίνει *δεύτερον* τις αναπτύξεις του Πρωτοδικείου στη σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως σύμφωνα με τις οποίες, όσον αφορά το ζήτημα σχετικά με το κατά πόσον οι δύο επιχειρήσεις αποτελούν από νομικής απόψεως μία και την αυτή «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, «δεν αμφισβητείται ότι η TradeARBED δεν καθορίζει κατά τρόπο ανεξάρτητο τη συμπεριφορά της στην κοινοτική αγορά των δοκών αλλά ακολουθεί ουσιαστικά τις υποδείξεις της προσφεύγουσας (ARBED)». Κατά την αναιρεσείουσα, η ανωτέρω εκτίμηση του Πρωτοδικείου δεν στηρίζεται σε κάποια αιτιολογία και, ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο παρέβη την υποχρέωσή του αιτιολογήσεως.

50. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι η σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι επαρκώς αιτιολογημένη και θεμελιωμένη όσον αφορά το συμπέρασμα ότι η παρατιθέμενη στις σκέψεις 90 και 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου μπορεί να εφαρμοστεί και στην περίπτωση της ARBED.

14 — Αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-252/96 P, Κοινοβούλιο κατά Gutiérrez de Quijano y Lloréns (Συλλογή 1998, σ. I-7421), και της 15ης Δεκεμβρίου 1994, C-320/92 P, Finsider κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-5697).

51. Η *αναιρεσείουσα* βάλλει *τρίτον* κατά των σκέψεων 98 επ. και προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι διέλαβε στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αντιφατικές αιτιολογίες οι οποίες ισοδυναμούν με έλλειψη αιτιολογίας. Συγκεκριμένα, από ένα και το αυτό γεγονός το Πρωτοδικείο συνήγαγε ταυτόχρονα, αφενός, ότι δεν υπάρχει βεβαιότητα ως προς τις εκάστοτε πράξεις και την ευθύνη της αναιρεσείουσας και της θυγατρικής της εταιρίας TradeARBED και, αφετέρου, ότι η αναιρεσείουσα θεωρούσε ευθύς εξαρχής ότι η Επιτροπή επρόκειτο να της επιρρίψει την ευθύνη για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της εταιρίας TradeARBED.

52. Η *Επιτροπή* φρονεί ότι η αναιρεσείουσα ερμηνεύει εσφαλμένα την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο στη σκέψη 98 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συνάγει, βάσει των διαπιστώσεων στις οποίες προβαίνει στη σκέψη 97, ότι υπάρχει αβεβαιότητα όσον αφορά τις εκάστοτε πράξεις και την ευθύνη των δύο εταιριών, δεν σημαίνει ότι το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι η αβεβαιότητα αυτή επηρέασε την αναιρεσείουσα. Από τις διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα δεν είχε καμία αβεβαιότητα ως προς τις πράξεις και την ευθύνη των δύο εταιριών, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα προδήλως ουδέποτε είχε αμφιβολίες σχετικά με το ότι η διοικητική διαδικασία στρεφόταν κατ' αυτής. Η παρατήρηση του Πρωτοδικείου στη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η αναιρεσείουσα θεωρούσε ευθύς εξαρχής ότι η Επιτροπή πρόκειται να της επιρρίψει την ευθύνη για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της εταιρίας TradeARBED απορρέει κατά λογική ακολουθία από το γεγονός ότι η αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, ενεργούσε πάντοτε ως εάν η ίδια, ταυτόχρονα με τη θυγατρική της εταιρία, ν' αποτελούσε αντικείμενο της έρευνας που διεξήγαγε η Επιτροπή. Τούτο προκύπτει από τις περιστάσεις που παρατίθενται στη σκέψη 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

53. Η *αναιρεσείουσα* υποστηρίζει *τέταρτον* ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα το περιεχόμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, δεδομένου ότι έλαβε υπόψη του περιστάσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στην ανακοίνωση. Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα αναφέρεται στις παρατιθέμενες στη σκέψη 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιστάσεις τις οποίες το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη του κατά τον καθορισμό του περιεχομένου της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

54. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι η αναιρεσείουσα παρερμηνεύει την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι ουδέποτε αμφισβητήθηκε το γεγονός ότι η TradeARBED ήταν η αποδέκτρια της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Το Πρωτοδικείο εξέτασε διάφορα πραγματικά περιστατικά αποκλειστικά και μόνον προκειμένου να διαπιστώσει αν η αναιρεσείουσα γνώριζε τις αιτιάσεις τις οποίες η Επιτροπή απηύθυνε με την ανακοίνωσή της εις βάρος της θυγατρικής της εταιρίας. Κατά τα λοιπά, το Πρωτοδικείο εξέτασε πέραν τούτου και το αν η αναιρεσείουσα ήταν σε θέση να διατυπώσει τις απόψεις της και αν, για τον λόγο αυτόν, η έκδοση της αποφάσεως της Επιτροπής εις βάρος της αναιρεσείουσας λόγω της συμπεριφοράς της θυγατρικής της εταιρίας προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της αναιρεσείουσας.

55. Η *αναιρεσείουσα* προβάλλει *πέμπτον* ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε προδήλως κακή εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών η οποία ισοδυναμεί με έλλειψη αιτιολογίας. Συγκεκριμένα, έλαβε υπόψη του ως αποδεικτικό στοιχείο, σχετικά με το ότι η αναιρεσείουσα γνώριζε εξαρχής ότι οι προβαλλόμενες παραβάσεις επρόκειτο να καταλογιστούν εις βάρος της, το γεγονός ότι το νομικό τμήμα της αναιρεσείουσας απαντούσε στις επανειλημμένες αιτήσεις για την παροχή πληροφοριών της Επιτροπής προς την ARBED και ότι στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η οποία επίσης περιήλθε στην TradeARBED, δόθηκε απάντηση από τον δικηγόρο της αναιρεσείουσας.

56. Η *Επιτροπή* φρονεί ότι η κακή εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά, το Πρωτοδικείο δεν στηρίχθηκε στα αποδεικτικά αυτά στοιχεία προκειμένου να θεωρήσει ότι η αναιρεσείουσα ήταν η αποδέκτρια της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Το Πρωτοδικείο χρησιμοποίησε τα αποδεικτικά στοιχεία απλώς και μόνον προκειμένου να στηρίξει το συμπέρασμά του ότι η εν λόγω ανακοίνωση περιήλθε σε γνώση της ARBED.

57. Τέλος, *έκτον*, και η *αναιρεσείουσα* προβάλλει ότι προδήλως το Πρωτοδικείο δεν της επέτρεψε, παρά τον νόμο, να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας τα οποία προστατεύονται ως θεμελιώδη δικαιώματα, δεδομένου ότι εξομοίωσε ορισμένες απλές αιτήσεις της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών με ανακοίνωση αιτιάσεων. Η αναιρεσείουσα αναφέρεται στη σκέψη 100 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το Πρωτοδικείο εκθέτει ότι η αναιρεσείουσα είχε τη δυνατότητα, στο πλαίσιο των αιτήσεων για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τίτλο εργασιών της, να λάβει θέση σχετικά με τον καταλογισμό ευθυνών στον οποίον σκόπευε να προβεί η Επιτροπή.

58. Κατά την αναιρεσείουσα, αυτή η απλή αίτηση για την παροχή πληροφοριών δεν παρουσιάζει κανένα από τα χαρακτηριστικά

γνωρίσματα των ανακοινώσεων αιτιάσεων. Έστω κι αν η αίτηση αυτή έπρεπε να θεωρηθεί ως ανακοίνωση αιτιάσεων, ωστόσο δεν περιέχει τη συλλογιστική της Επιτροπής βάσει της οποίας η Επιτροπή σκόπευε να επιρρίψει στην αναιρεσείουσα την ευθύνη για τη συμπεριφορά της TradeARBED· ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα δεν μπόρεσε να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας.

59. Η *Επιτροπή* αμφισβητεί το κατά πόσον το Πρωτοδικείο εξίσωσε την εν λόγω αίτηση παροχής πληροφοριών με ανακοίνωση των αιτιάσεων. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι η αναιρεσείουσα είχε τη δυνατότητα να προβάλει τις απόψεις της ως προς τον καταλογισμό ευθυνών για τη συμπεριφορά της TradeARBED. Δεν μπορεί να υπάρχει καμία αμφιβολία όσον αφορά τον σκοπό μιας αιτήσεως παροχής πληροφοριών σχετικά με τον κύκλο εργασιών, η οποία υποβάλλεται στο πλαίσιο διαδικασίας έρευνας για ζητήματα ανταγωνισμού.

Εκτίμηση

1. Επί του ζητήματος της εννοίας της «επιχειρήσεως» στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ

60. Με το δεύτερο επιχείρημά της *επί του πρώτου* λόγου αναιρέσεως η αναιρεσείουσα βάλλει από νομικής απόψεως κατά της παραδοχής του Πρωτοδικείου ότι ορθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι η TradeARBED και η ίδια η αναιρεσείουσα αποτελούσαν από κοινού μία «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

61. Η εκτίμηση αυτή του Πρωτοδικείου που εκτίθεται στη σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε διάφορα γεγονότα (TradeARBED: εξ ολοκλήρου θυγατρική εταιρία, καθαρώς εταιρία διαθέσεως εμπορευμάτων στην αγορά, πώληση των σχετικών προϊόντων μόνον για λογαριασμό της αναιρεσείουσας, έσοδα μόνον από τις προμήθειες).

62. Συναφώς πρόκειται για μια εκτίμηση πραγματικών περιστατικών προκειμένου να τεκμηριωθεί η εξάρτηση της TradeARBED, πράγμα το οποίο αποτελεί βασικό κριτήριο για την ύπαρξη ενιαίας «επιχειρήσεως» κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου των συμπράξεων των επιχειρήσεων [15]. Ωστόσο, η εκτίμηση πραγματικών περιστατικών, πλην της περιπτώσεως του ελέγχου για τυχόν παραμόρφωση αποδεικτικών στοιχείων, δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου [16].

63. Επομένως, ο *πρώτος* λόγος αναιρέσεως, στον βαθμό που προβάλλεται με αυτόν ότι ήταν εσφαλμένη η ερμηνεία της εννοίας της «επιχειρήσεως» του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, πρέπει να απορριφθεί ως *απαράδεκτος*.

15 — Το Πρωτοδικείο παραθέτει στη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως τη σχετική νομολογία.

16 — Πάγια νομολογία, βλ. π.χ. τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 2001, C-479/00 P (R), Επιτροπή κατά Gerot Pharmazeutika (Συλλογή 2001, σ. I-3121).

2. Επί του ζητήματος του αποδέκτη της ανακοινώσεως των αιτιάσεων

64. Με τα λοιπά επιχειρήματά της επί του *πρώτου* λόγου αναιρέσεως η αναιρεσείουσα βάλλει κατά του ότι συμπεριελήφθη παρατύπως —κατά την άποψή της— στην προ της εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής διαδικασία. Τούτο προκύπτει από τα ακόλουθα:

65. Με το πρώτο, τέταρτο και έκτο επιχείρημά της επί του *πρώτου* λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι κακώς δεν ελήφθη υπόψη η προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας, η οποία προκύπτει από το γεγονός ότι δεν ήταν τυπικώς αποδέκτρια της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και, ως εκ τούτου, δεν μετέσχε τυπικώς στην ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία.

66. Με το τρίτο και πέμπτο επιχείρημά της επί του *πρώτου* λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά της εκτιμήσεως του Πρωτοδικείου σχετικά με το κατά πόσον η ίδια ήταν εντούτοις ενημερωμένη σχετικά με τη διαδικασία αυτήν ή κατά πόσο να έπρεπε να είχε ενημερωθεί σχετικά με το ότι η σχέση αυτή αποτελούσε αντικείμενο της αποφάσεως της Επιτροπής και, σε τελευταία ανάλυση, τον λόγο για τον οποίον η απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε εις βάρος της.

67. Τα τελευταία αυτά επιχειρήματα χρήζουν νομικής εκτιμήσεως μόνο στην περίπτωση που ο *πρώτος* λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος σε σχέση με το πρώτο, το τέταρτο και το έκτο επιχείρημα. Συγκεκριμένα, θα ήταν περιτή η απάντηση στο ερώτημα αν το Πρωτοδικείο εκτίμησε εσφαλμένως το ζήτημα αν η αναιρεσείουσα γνώριζε ή έπρεπε να γνωρίζει τον κίνδυνο να της επιρριφθούν ευθύνες για τη συμπεριφορά της θυγατρικής εταιρίας, εφόσον η απόφαση της Επιτροπής θα ήταν παράνομη εκ του λόγου και μόνον ότι απευθυνόταν προς έναν αποδέκτη ο οποίος δεν ήταν τυπικώς ο αποδέκτης της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

68. Επομένως, θα πρέπει να εξετασθεί καταρχάς το θεμελιώδες ζήτημα αν το Πρωτοδικείο εκτίμησε ορθώς με τις επικρινόμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το ζήτημα της συμμετοχής της αναιρεσείουσας στην ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία.

69. Από διαπιστώσεις περί των πραγματικών περιστατικών περί του Πρωτοδικείου [17] προκύπτει ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν απευθυνόταν τυπικώς προς την αναιρεσείουσα. Κατά τα λοιπά, η Επιτροπή «καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ουδέποτε ενημέρωσε επισήμως την προσφεύγουσα σχετικά με την πρόθεσή της να επιρρίψει σε αυτήν την ευθύνη για τη συμπεριφορά της TradeARBED η οποία περιγράφεται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και να επιβάλει κατά της προσφεύγουσας πρόστιμο υπολογιζόμενο βάσει του δικού της κύκλου εργασιών» [18].

70. Το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως εξάρει τη σημασία της ανακοινώσεως των

17 — Σκέψη 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
18 — Σκέψη 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

αιτιάσεων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων άμυνας. Με την απόφασή του Compagnie maritime belge transports κ.λπ. κατά Επιτροπής [19], το Δικαστήριο έκρινε:

«Κατά πάγια νομολογία, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να αναφέρονται σαφώς όλα τα ουσιώδη στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας. Η ουσιώδης διαδικαστική εγγύηση την οποία συνιστά η ανακοίνωση των αιτιάσεων αποτελεί εφαρμογή θεμελιώδους αρχής του κοινοτικού δικαίου η οποία απαιτεί τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας καθ' όλη τη διαδικασία (απόφαση της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψεις 10 και 14).

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προσδιορίζει κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφιβολίες, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τα πρόσωπα στα οποία είναι δυνατό να επιβληθούν πρόστιμα.

Πρέπει να διαπιστωθεί ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων η οποία περιορίζεται στο να προσδιορίζει ως υποπίπτουσα σε παράβαση μια συλλογική οντότητα [...] δεν επιτρέπει στις εταιρίες που συνιστούν τη συλλογική αυτή οντότητα να είναι επαρκώς ενήμερες περί του ότι θα τους επιβληθούν ατομικώς πρόστιμα στην περίπτωση διαπιστώσεως της παραβάσεως. [...].

Ομοίως, μια ανακοίνωση αιτιάσεων που είναι διατυπωμένη κατά τον τρόπο αυτό δεν αρκεί για να προειδοποιήσει τις ενδιαφερόμενες εταιρίες ότι το ποσό των προστίμων που πρόκειται να επιβληθούν θα καθοριστεί βάσει της εκτιμήσεως της συμμετοχής κάθε εταιρίας στη συμπεριφορά που συνιστά την υποτιθέμενη παράβαση.»

71. Ποια είναι όμως η σημασία της νομολογίας αυτής σε σχέση με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων άμυνας σε περίπτωση όπως η παρούσα στην οποία —αντίθετα προς ό,τι στην υπόθεση Compagnie maritime belge trasnports κ.λπ. κατά Επιτροπής— το ζήτημα δεν είναι το περιεχόμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, αλλά το γεγονός ότι δεν κοινοποιήθηκε στη μετέπειτα αποδέκτρια της αποφάσεως της Επιτροπής; Αφετηρία των σκέψεων πρέπει να είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων άμυνας την οποία και η απόφαση επί της υποθέσεως Compagnie maritime belge trasnports κ.λπ. κατά Επιτροπής θέτει στο επίκεντρο της συλλογιστικής της.

72. Η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να ενημερώνει τον αποδέκτη της ανακοινώσεως όχι μόνο σχετικά με το ποιους κανόνες του ανταγωνισμού, με ποιον τρόπο και από ποιον θεωρεί η Επιτροπή ότι παραβιάστηκαν, αλλά πέραν τούτων —όπως επιβεβαιώνεται με την απόφαση επί της υποθέσεως Compagnie maritime belge trasnports κ.λπ. κατά Επιτροπής— η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να διευκρινίζει κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφιβολίες το ποιος ενδέχεται να υποχρεωθεί στην καταβολή του προστίμου. Εν προκειμένω, προκύπτει μεν από τις διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου ότι η αναιρεσείουσα έπρεπε να γνωρίζει, τουλάχιστον σε γενικές γραμμές, ότι θα ήταν δυνατόν να της επιρριφθούν ευθύνες βάσει του δικαίου του

19 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 2000, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-395/96 P και C-396/96 P (Συλλογή 2000, σ. I-1365).

ανταγωνισμού, ως μητρικής εταιρίας, για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της εταιρίας. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι η αναιρεσείουσα έπρεπε να γνωρίζει με την ίδια βεβαιότητα ότι η Επιτροπή σκόπευε να κάνει χρήση αυτής της νομικής δυνατότητας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

73. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική διότι μόνον η βέβαιη γνώση ότι η Επιτροπή σκόπευε στη συγκεκριμένη περίπτωση να επιρρίψει στην αναιρεσείουσα την ευθύνη για τη συμπεριφορά της TradeARBED θα δημιουργούσε μια ιδιαίτερη ανάγκη άμυνας.

74. Πράγματι, σε περιπτώσεις συμπράξεων επιχειρήσεων, όπως η παρούσα, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές ως προς τα συμφέροντα άμυνας των πιθανών αποδεκτών μιας αποφάσεως της Επιτροπής. Όσον αφορά το ερώτημα «παράβαση με ποιον τρόπον», ενδέχεται να συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό οι γραμμές άμυνας της θυγατρικής και της μητρικής εταιρίας (και στις δύο περιπτώσεις ο σκοπός είναι ο ίδιος, ήτοι να αμφισβητηθεί ο παράνομος χαρακτήρας της συμπεριφοράς της θυγατρικής εταιρίας). Ωστόσο, στο ερώτημα «παράβαση από ποιον», κυρίως όμως στο ερώτημα σχετικά με την ευθύνη για τη συμπεριφορά της κατά περίπτωση θυγατρικής ή μητρικής εταιρίας, τούτο δεν συμβαίνει πάντοτε κατ' ανάγκην. Από τη σκοπιά της πιθανώς ευθυνόμενης μητρικής εταιρίας ενδέχεται π.χ. να είναι απολύτως επιβεβλημένο να τονιστεί η ανεξαρτησία της θυγατρικής από τη μητρική εταιρία ή να αμφισβητηθεί το ότι προσπορίσθηκε η ίδια οφέλη από τις παραβάσεις της θυγατρικής της εταιρίας, προκειμένου η μητρική εταιρία να αποφύγει την εντεύθεν ευθύνη.

75. Εφόσον, επομένως στις περιπτώσεις συμπράξεως επιχειρήσεων είναι δυνατή η διάκριση των συμφερόντων άμυνας, τότε η κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στις ενδεχομένως ευθυνόμενες επιχειρήσεις αποτελεί μια σαφή *ένδειξη* ότι η Επιτροπή εξέτασε στη συγκεκριμένη περίπτωση τον καταμερισμό ευθυνών και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να υπάρχει *αυξημένη ανάγκη για την προβολή επιχειρημάτων που αφορούν την ατομική άμυνα*. Ωστόσο, η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν εκπληρώνει αυτή την ιδιαίτερη λειτουργία της ενδείξεως όταν το περιεχόμενό της απλώς γνωστοποιείται στον πιθανώς ευθυνόμενο, αλλά μόνον η ανακοίνωση των αιτιάσεων κοινοποιείται τυπικώς και σε αυτόν.

76. Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν κοινοποιήθηκε στην αναιρεσείουσα. Με τον τρόπο αυτόν προσβλήθηκαν τα δικαιώματά της άμυνας στον βαθμό που πιθανώς δεν της διευκρινίστηκε με την απαιτούμενη σαφήνεια ότι θα μπορούσε να είναι απαραίτητη η προβολή επιχειρημάτων για την ατομική άμυνά της όσον αφορά την επιρροή της επί της συμπεριφοράς της TradeARBED. Επομένως, η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να θεωρηθεί κατ' αρχήν παράνομη ως προς το σημείο αυτό, δεδομένου ότι απευθυνόταν προς την αναιρεσείουσα. Για τους προεκτεθέντες λόγους (ιδιαίτερη «προειδοποιητική λειτουργία» την οποία επιτελεί η ανακοίνωση) δεν ασκεί επιρροή η πραγματική γνώση του περιεχομένου της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

77. Επομένως, ενδέχεται το Πρωτοδικείο να υπέπεσε σε νομική πλάνη επιβεβαιώνοντας ότι η Επιτροπή ορθώς εξέδωσε την απόφαση

εις βάρος της αναιρεσείουσας, μολονότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων απευθύνθηκε μόνον προς την TradeARBED.

3. Επί του ζητήματος της δυνατότητας θεραπείας μιας τυπικής πλημμέλειας μέσω της ίδιας της συμπεριφοράς της αναιρεσείουσας

78. Στη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων είχε εν πάση περιπτώσει περιέλθει στη «σφαίρα εξουσίας» της μετέπειτα αποδέκτριας της αποφάσεως της Επιτροπής και ότι το περιεχόμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ήταν εξ ολοκλήρου γνωστό στην αναιρεσείουσα. Στη σκέψη 96, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα, πριν από την έκδοση της αποφάσεως, είχε αλληλογραφία με την Επιτροπή για ορισμένα σημαντικά ζητήματα σε σχέση με την επικείμενη απόφασή της (π.χ. σχετικά με τις συμμετοχές σε διάφορες συνεδριάσεις των παραγωγών δοκών, την πρόσβαση στα έγγραφα της Επιτροπής, τη διαβίβαση στοιχείων σχετικά με τον κύκλο εργασιών), καθώς επίσης ότι συνεργάτες του δικού της νομικού τμήματος εστάλησαν ως εκπρόσωποι της TradeARBED στις ακροάσεις που πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της Επιτροπής.

79. Επομένως, τίθεται το ερώτημα αν η έλλειψη τυπικής κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην αναιρεσείουσα δεν είχε κατ' εξαίρεση ως συνέπεια την προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας.

80. Συναφώς, το Πρωτοδικείο έκρινε στη σκέψη 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι:

«Κατά τα λοιπά, το Πρωτοδικείο φρονεί ενόψει του συνόλου των περιστάσεων της παρούσας υποθέσεως ότι το έγγραφο του Temple Lang της 30ής Ιουνίου 1992, στο οποίο τονίζεται ότι η ARBED δεν ήταν αποδέκτρια της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και ότι προφανώς για τον λόγο αυτόν δεν της επετράπη η πρόσβαση στα έγγραφα, πράγμα το οποίο όσο λυπηρό κι αν είναι δεν προσέβαλε ωστόσο σε τελευταία ανάλυση τα δικαιώματα άμυνας της προσφεύγουσας [...]»

81. Επομένως, το Πρωτοδικείο θεωρεί εν προκειμένω προφανώς —χωρίς ωστόσο να το λέγει ρητώς— ότι τυχόν διαδικαστικές πλημμέλειες της Επιτροπής δεν καθιστούν ακυρώσιμη την απόφασή της όταν τα συμφέροντα άμυνας του ενδιαφερομένου διασφαλίζονται με άλλον τρόπο. Ως εκ τούτου, είναι φανερό ότι το Πρωτοδικείο δέχεται πράγματι ότι υπάρχει ένα είδος «θεραπείας» για ορισμένες διαδικαστικές πλημμέλειες.

82. Τίθεται το ερώτημα αν είναι δυνατή η ύπαρξη ενός τέτοιου είδους θεραπείας διαδικαστικών πλημμελειών της Επιτροπής στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού. Δεν θεωρώ εκ προοιμίου ότι αυτό είναι κατ' αρχήν αδύνατο. Ωστόσο, οι προϋποθέσεις μιας τέτοιας θεραπείας θα έπρεπε να είναι άκρως αυστηρές και, εν πάση περιπτώσει, θα έπρεπε να καλύπτονται από τον ιδιαίτερο προστατευτικό σκοπό των σχετικών δικαιωμάτων άμυνας.

83. Επομένως, η τυχόν θεραπεία της παραλείψεως κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων θα ήταν δυνατή εν προκειμένω μόνο αν προέκυπτε χωρίς καμία αμφιβολία από αδιάσειστα στοιχεία ότι στην περίπτωση της αναιρεσείουσας η κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν ήταν (πλέον) αναγκαία προκειμένου να επιτελέσει την ιδιαίτερη λειτουργία της ως ενδείξεως (σχετικά με την ανάγκη προβολής επιχειρημάτων για την ατομική άμυνά της). Αυτό θα συνέβαινε μόνο αν αποδεικνυόταν ότι η αναιρεσείουσα γνώριζε πολύ καλά την ανάγκη προβολής επιχειρημάτων για την ατομική άμυνά της και ότι δεν άσκησε αυτά τα δικαιώματά της άμυνας απλώς και μόνο για λόγους αναγόμενους αποκλειστικά στην ίδια.

84. Ωστόσο, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβαίνει εν προκειμένω, αντίθετα με την παραδοχή του Πρωτοδικείου στη σκέψη 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή ρητώς τόνισε με το μνημονευόμενο στην ανωτέρω σκέψη έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1992 ότι η *αναιρεσείουσα δεν ήταν αποδέκτρια* της ανακοινώσεως των αιτιάσεων [20], πράγμα το οποίο εμπόδισε επομένως την αναιρεσείουσα να διαφυλάξει τα ατομικά της συμφέροντα άμυνας που διέφεραν από αυτά της TradeARBED.

85. Επομένως, στην παρούσα υπόθεση δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η τυπική πλημμέλεια της παραλείψεως κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην αναιρεσείουσα δεν ήταν δυνατόν να προσβάλει με κανένα τρόπο τα δικαιώματά της άμυνας. Επομένως, είναι αδιανόητη η θεραπεία αυτής της τυπικής πλημμέλειας.

20 — Σκέψεις 96 και 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

86. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τον *πρώτο* λόγο αναιρέσεως, επιβάλλεται εν κατακλείδι η συνολική διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο προέβη με τις σκέψεις 92 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως απλώς σε μια εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων σε σχέση με το αν η αναιρεσείουσα γνώριζε το περιεχόμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και αν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για μια τέτοια ευθύνη («ενιαία επιχείρηση»).

87. Εντούτοις, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του ότι η αναιρεσείουσα, λόγω της παραλείψεως κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων προς αυτήν την ίδια, στερήθηκε ενδεχομένως της δυνατότητας να αντιληφθεί κατά τρόπο αρκούντως σαφή την ανάγκη προς διασφάλιση των ατομικών συμφερόντων της άμυνας.

88. Επομένως, ο *πρώτος* λόγος αναιρέσεως είναι *βάσιμος* στον βαθμό που με αυτόν προβάλλεται ότι εκτιμήθηκε κατά τρόπο εσφαλμένο η σημασία της παραλείψεως κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην αναιρεσείουσα.

89. Συνεπώς, ο *πρώτος* λόγος αναιρέσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι κακώς η απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε σε βάρος της αναιρεσείουσας, είναι στο σύνολό του εν μέρει *απαράδεκτος*, κατά τα λοιπά όμως παραδεκτός και *βάσιμος*.

90. Στην περίπτωση που η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου δυνάμει του άρθρου 54, πρώτο εδάφιο του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια, δύναται το ίδιο το Δικαστήριο να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον αυτή

είναι ώριμη για την έκδοση αποφάσεως, ή παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο Πρωτοδικείο.

91. Στην παρούσα υπόθεση η δικογραφία είναι τόσο πλήρης ώστε δύναται το ίδιο το Δικαστήριο να εκδώσει οριστική απόφαση· επομένως, δεν χρειάζεται να αναπεμφθεί η υπόθεση στο Πρωτοδικείο.

92. Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη μόνον ως προς ένα λόγο αναιρέσως, η απόφαση του Πρωτοδικείου πρέπει να αναιρεθεί μόνον ως προς το σημείο αυτό, η δε απόφαση της Επιτροπής πρέπει να τροποποιηθεί αντιστοίχως. Επομένως, η απόφαση του Πρωτοδικείου πρέπει να αναιρεθεί μόνο στον βαθμό που επιβεβαιώνει τη νομιμότητα της εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής κατά της αναιρεσείουσας. Τα άρθρα 4 και 6 της αποφάσεως της Επιτροπής πρέπει να ακυρωθούν στον βαθμό που αφορούν την αναιρεσείουσα.

IV — Δικαστικά έξοδα

93. Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Οργανισμού ΕΚΑΧ και του άρθρου 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο αποφαίνεται και επί των εξόδων όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο τυγχάνει εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο του 118 και επί της αναιρετικής διαδικασίας, το Δικαστήριο δύναται να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος θα φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι. Δεδομένου ότι είναι βάσιμος μόνον ο λόγος αναιρέσεως που αφορά το πρόστιμο, και αυτός μόνον εν μέρει, φρονώ ότι επιβάλλεται όπως η αναιρεσείουσα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και τα τρία τέταρτα των εξόδων της Επιτροπής.

V — Πρόταση

94. Επομένως, βάσει των ανωτέρω προτείνω στο Δικαστήριο τα εξής:

— να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999 επί της υποθέσεως T-137/94 (ARBED SA κατά Επιτροπής) στον βαθμό που επιβεβαιώνει τη νομιμότητα της εκδόσεως αποφάσεως της Επιτροπής κατά της ARBED SA·

— να ακυρώσει ως προς την ARBED SA τα άρθρα 4 και 6 της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφήρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα·

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά·

— η ARBED SA να φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων της Επιτροπής.